

København d. 25. januar 2023

Til
Børne- og Undervisningsministeriet,
Departementet

Fremsendt som e-mail til aarik@uvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet "Høring – Afstandszone". Danmarks Private Skoler".

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszone i skoleåret 2023/24)

I høringsbrev af 4. januar 2023 anmoder Børne- og Undervisningsministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Vi har følgende bemærkninger:

Principielle bemærkninger

Foreningen går ind for det frie skolevalg, uanset om det er til offentlige eller frie og private grundskoler og ungdomsuddannelser. Vi finder det bekymrende, hver gang børn, unge og forældres frie valg indskrænkes. I vores optik handler det principielt om, hvor grænsen går mellem borgernes frihed og statens bestemmelsesret. Den oprindelige elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser, der nu foreslås ændringer i, er et udtryk for en tankegang, hvor skoler og uddannelsesinstitutioner i høj grad gøres til redskaber til at løse samfundsmæssige udfordringer i bred forstand på bekostning af forældre og elevs selvbestemmelse. Vi er, jf. ovenstående, tilfredse med tilbagerulningen af aftalen om elevfordeling fra juni 2021, så kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere er gældende. Vi noterer os dog med nogen bekymring, at der er lagt op til forhandling af en ny model, der skal modvirke en "skæv elevsammensætning". Vi er bekymrede for, at også en ny model vil tilsidesætte elevs selvbestemmelse og frie valg. Vi anerkender, at afstandskriteriet kan være en hensigtsmæssig løsning i relation til bevarelsen af uddannelsesinstitutioner i tyndt befolkede områder.

Vil forældres indkomst de facto forsat være et kriterie?

Vi noterer os, at det er hensigten, at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som kriterium, men at der samtidig i udkastet (side 16, afsnit 2) fastslås, at Styrelsen for It og Læring også for ansøgere til skoleåret 2023/24 vil indhente oplysninger om ansøgernes forældres indkomst hos Told og Skatteforvaltningen, og at disse oplysninger bl.a. vil blive brugt til beregninger af *zonetyper* til optaget til skoleåret 2024/25.

Det er stærkt betænkeligt, hvis ovenstående de facto betyder, at forældres indkomst (alligevel) vil være et kriterie i den fremtidige fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser.

Konsekvenser for frie og private gymnasiale uddannelser

Elevfordelingsmodellen for de offentlige gymnasiale uddannelser, der nu foreslås ændringer i, har fået stor betydning for de private gymnasiale uddannelser. Der er konkret i forbindelse med den oprindelige elevfordelingsaftale lavet ændringer i Bekendtgørelse af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (§8.b) om et tilskudsloft (en de facto elevkapacitetsbegrænsning). I det nærværende lovudkast er der ikke lagt op til, at §8.b som konsekvens skal slettes, hvilket er dybt problematisk, som vi vil uddybe nedenfor.

Tilskudsloft/kapacitetsbegrænsning fastholdes

Bevæggrunden for ændringen i Lov om private institutioner for gymnasiale uddannelse (et tilskudsloft) var en politisk bekymring for, at en aftalt offentlig elevfordelingsordning ville medføre, at flere elever ville

---

Vi er organisationen for frie og private grundskoler og gymnasiale uddannelser fordelt over hele Danmark. På vores skoler har tusinde elever deres daglige gang og undervisning. Vi udvikler muligheden for at drive frie skoler, der uddanner og danner børn og unge til fremtidens fællesskaber.

vælge frie og private gymnasier. Foreningen finder det dybt kritisabelt, at man ved at lave en de facto kapacitetsbegrænsning på de frie og private gymnasiale uddannelser vil forhindre unge og deres forældre i at vælge et værdibåret, frit og privat uddannelses tilbud. Man begrænser det frie initiativ og mulighederne for alternative uddannelser.

Muligheden for et tilskudsloft (kapacitetsbegrænsningen) for frie og private gymnasier fastholdes uagtet en vedtagelse om nærværende Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstands zoner i skoleåret 2023/24).

En fjernelse af "fordelingszoner" er ikke nok

I nærværende udkast til Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstands zoner i skoleåret 2023/24) fremgår det (side 16, afsnit 4), at *"forslaget ikke vil få afledte konsekvenser for de private gymnasier, der jf. § 8 b, stk. 1 og 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser er underlagt et tilskudsloft. Dette følger, jf. udkastet, af, at ingen private gymnasier overgår fra at være beliggende i en fordelingszone til at være beliggende i en afstandszone, jf. § 11 d, stk. 2 og 3, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og således ikke vil være omfattet af nævnte § 8 b, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser."*

Hvis man kun tager § 8 b, stk. 2 i betragtning, er der rigtigt nok ikke afledte konsekvenser, men det, at man ikke tager konsekvensen og fjerner hele §8.b i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser har stor betydning.

Navngivne kommuner, ikke "Fordelingszoner"

I §8.b, stk. 1 benytter man ikke begrebet "Fordelingszoner", men angiver i stedet navngivne kommuner. Man må altså forstå, at tilskudsloftet for frie og private institutioner i disse kommuner kan fastholdes, uanset om der fremadrettet vil eksistere - eller være et begreb benævnt - "Fordelingszoner" i elevfordelingsmodeller for de offentlige skoler.

Den siddende minister kan beslutte, hvor mange elever, der må optages

I §8.b, stk. 3 fremgår det, at: *"Børne- og undervisningsministeren fastsætter i forbindelse med godkendelse af skoler og kurser efter § 1 et tilskudsloft for, hvor mange elever skolen eller kurset vil kunne få tilskud til."* Man fastholder altså også muligheden for, at den siddende minister, til enhver tid, kan beslutte, hvor mange elever et nyt frit og privat gymnasialt undervisningstilbud må optage. Muligheden for at optage elever har selvsagt betydning for, om et nyt frit og privat tilbud kan starte, eller om det overhovedet er levedygtigt. Dette er bekymrende.

Vi står til rådighed for uddybning af høringssvaret.

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler

grundskoler & gymnasier

Ny Kongensgade 15, 3.
 1472 København K

